

[Socialministeren]

(Lovforslag nr. L 213).

Forslag til lov om ændring af lov om pension til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

(Lovforslag nr. L 214).

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forhøjelse af ydelser).

(Lovforslag nr. L 215).

I forbindelse med overenskomstfornyelserne på arbejdsmarkedet gennemføres sædvanligvis forhøjelser af de sociale pensioner under hensyn til de på arbejdsmarkedet opnåede forbedringer.

På baggrund af de forhøjelser, som for nylig er opnået på arbejdsmarkedet, foreslås derfor nu en forbedring af pensionisternes økonomiske vilkår.

Ved forslagene forhøjes pensionernes grundbeløb, pensionstillæg, ægteskabstillæg, hustrutillæg, invaliditetsbeløb, erhvervsudytighedsbeløb, bistands- og plejetillæg, invaliditetsydelse samt beløbet til personlige fornødenheder til pensionister på plejehjem m. v.

Forhøjelserne betyder, at den enlige folkepensionist, der får fuldt pensionstillæg fra 1. april 1981, vil få 52 kr. mere om måneden.

Et folkepensionistægtepar vil efter forslaget fra 1. april 1981 få 96 kr. mere om måneden.

Pr. 1. april 1982 vil de samme ydelser blive forhøjet med yderligere 0,5 pct.

Det offentliges udgifter ved forslagene kan på årsbasis, dvs. når forslagene får deres fulde virkning, anslås til brutto ca. 680 mill. kr. i PL-niveau januar 1981. Heri er medregnet en merudgift på godt 16 mill. kr. til kontanthjælp efter bistandsloven.

Forslagene har været drøftet med Pensionisternes Kontaktudvalg, der har erklæret sig enigt i lovforslagene.

Første del af forhøjelserne foreslås som nævnt at skulle ske med virkning fra 1. april 1981.

Jeg skal derfor anmode om tingets hurtige og velvillige behandling af forslagene, idet jeg i øvrigt kan henvise til bemærkningerne til lovforslagene.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om jobskabelse.

(Lovforslag nr. L 216).

Forslag til lov om arbejdstilbud til ledige.

(Lovforslag nr. L 221).

Baggrunden for forslagene er den alvorlige udvikling i arbejdsløsheden. Over 150.000 personer er i øjeblikket tilmeldt arbejdsformidlingen som ledige. Der er endvidere ikke udsigt til nogen væsentlig forbedring af beskæftigelsessituationen inden for det nærmeste års tid. Den samlede ledighed kan således forventes at blive omkring 230.000–240.000 i gennemsnit for 1981.

I denne situation har regeringen sat ind med en række initiativer inden for uddannelses- og beskæftigelsesområdet ud over de 5½ mia kr., der allerede i 1981 er afsat til erhvervs- og beskæftigelsesfremme.

I redegørelsen fra 3. februar 1981 om beskæftigelsessituationen gjorde jeg rede for de initiativer vedrørende udvidelse af lære- og praktikpladskapaciteten og af kapaciteten på de ordinære erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser samt en jobskabelsesordning og en fremrykning af jobtilbudsordningen, som regeringen ville gennemføre i 1981 for at bekæmpe arbejdsløsheden.

På lære- og praktikpladsområdet er der ved at være afsluttet forhandlinger mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og de kommunale organisationer, som betyder en udvidelse af kapaciteten i 1981 på ca. 7.000 pladser inden for den private sektor og 3.000–4.000 pladser inden for den offentlige sektor.

På uddannelsesområdet har undervisningsministeren allerede fået godkendt 3 aktstykker af finansudvalget, som først og fremmest vedrører de ordinære erhvervsuddannelser. Det drejer sig om:

- *udvidelse af antallet af ordinære elevpladser med i alt 5.200, fordelt med 1.500 pladser på lærlinguddannelserne, 1.400 pladser på eksamensuddannelserne (handelskoler og tekniske skoler) og 2.288 pladser på EFG-uddannelser, som især kommer de tekniske fag til gode.*
- *udvidelse af den opsøgende virksomhed på erhvervsskolerne; der er i alt bevilget 134,3 mill. kr. til disse foranstaltninger i 1981.*
- *udvidelse af kapaciteten for uddannelsesforanstaltninger, der vedrører korterevarende videregående uddannelse; der er i alt bevilget 16,2 mill. kr. til disse foranstaltninger i 1981.*

[Arbejdsministeren]

– *udvidelse af kapaciteten for undervisnings- og produktionsprogrammer* med 30 mill. kr. i 1981.

På arbejdsmarkedsuddannelsesområdet er godkendt et aktstykke af finansudvalget vedrørende

– *udvidelse af kapaciteten på arbejdsmarkedsuddannelserne* med i alt 224,6 mill. kr., fordelt med 129,4 mill. kr. til specielle arbejdsmarkedsuddannelser, 32,2 mill. kr. til EIFU-kurser, 41,7 mill. kr. til efteruddannelse af faglærte, 10,3 mill. kr. til EIFL-kurser, herunder særlige kurser for langtidsledige kvinder, og 11 mill. kr. til køb af køretekniske anlæg.

Initiativerne vedrørende *jobskabelse og arbejdstilbud* er indeholdt i de to lovforslag, som nu fremsættes for folketinget til beslutning.

Disse initiativer vil ikke i sig selv løse arbejdsløshedsproblemet, men de vil udgøre et vigtigt bidrag til at mindske ungdomsarbejdsløsheden og langtidsledigheden.

Inden for erhvervsuddannelserne, de videregående uddannelser samt arbejdsmarkedsuddannelserne oprettes 10.000 nye helårspladser. Lære- og praktikaftaler vil betyde 10.000–11.000 nye lære- og praktikpladser om året. Regeringens målsætning er, at der næste år ligeledes oprettes yderligere 10.000–11.000 pladser, dvs. i alt godt 20.000.

Den særlige fremrykning af tidspunktet for, hvornår unge langtidsledige skal have et arbejdstilbud, vil sammen med den allerede besluttede fremrykning betyde, at der i 1981 kommer ca. 35.000 i arbejde, hvilket er en stigning på ca. 25.000 i forhold til 1980. Heraf udgør de unge halvdelen.

Jobskabelsesordningen kan skønnes det første år at give mulighed for mindst 15.000 nye arbejdspladser. Men i takt med, at ordningen indkøres, er det regeringens forventning, at langt flere kommer i arbejde efter denne ordning.

I alt vil de 2 fremsatte forslag sammen med de allerede gennemførte og bebudede initiativer i løbet af de kommende år give op mod 75.000–80.000 flere helårspladser enten i uddannelse eller i beskæftigelse.

Efter *forslag til lov om jobskabelse* skal enhver kunne søge arbejdsmarkedsnævnene om statsstøtte til oprettelse af almindelige arbejdspladser, som ellers ikke ville blive oprettet. Arbejdsmarkedsnævnene skal i den

forbindelse påse, om arbejdet er af samfundsmæssig værdi, og tage hensyn til de lokale erhvervs- og beskæftigelsesforhold, således at støtten ikke kommer til at virke konkurrenceforvridende i forhold til de eksisterende virksomheder. Nævnets afgørelse om tilsagn om støtte, der er administrativt endelig, gælder for 1 år og kan forlænges. Støtten vil i 1982 være på 30 kr. i timen. Nævnet skal i øvrigt godkende alle arbejder, der indebærer produktion og afsætning.

De personer, der ansættes, skal have været ledige og skal anvises af arbejdsformidlingen.

Jobskabelsesordningen er statsfinansielt neutral, idet statsstøtten opvejes af besparelser på arbejdsløshedsdagpengene. Der vil blive lagt loft over de kommunale bruttoudgifter til jobskabelse på 1,2 mia kr. i 1982.

Jeg vil gerne understrege, at det er hensigten med forslaget om jobskabelse at etablere en meget bred og fleksibel ordning med støtte til oprettelse af normale job på sædvanlige løn- og arbejdsvilkår. Det er et udtryk for den fleksibilitet, at der – selv om beskæftigelse i sådanne normale job i sig selv giver en vis kompetence – også kan finde uddannelsesforanstaltninger sted i forbindelse med ordningen.

Jeg vil også gerne understrege, at støtte til arbejdspladser i den private sektor vil blive prioriteret højt, og at det modsat ikke er meningen med ordningen, at der skal ske generelle standardforbedringer i den offentlige sektor.

Lovforslaget om arbejdstilbud til ledige er en fortsættelse af den ordning, der eksisterer i medfør af § 97 b i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., men med følgende vigtige ændringer:

Arbejdstilbuddet, der fra 1. juli 1981 gives efter 1 år og 9 måneders ledighed, skal for unge under 25 år gives allerede efter 1 års ledighed for at begrænse skadevirkningerne af arbejdsløsheden for en særligt ramt gruppe ledige. Jeg vil dog gerne understrege, at det er regeringens klare hensigt, at alle ledige skal have arbejdstilbud efter 1 års ledighed. På grund af de praktiske vanskeligheder, en fremrykning af arbejdstilbudstidspunktet indebærer, vil regeringens beslutning herom først blive truffet efter forhandling med landsarbejdsnævnet, når erfaringerne for fremrykningen for de unge under 25 år foreligger.

[Arbejdsministeren]

Det er en følge af lovforslaget, at statstøtten ændres fra i gennemsnit 20 kr. i timen til – i overensstemmelse med jobskabelsesordningen – 30 kr. i timen i hele 9 måneders perioden.

Staten forpligter sig til at give tilbud til og betale den fulde lønudgift for mindst 10 pct. af de langtidsledige, og amtskommunerne betaler 10 pct. af de samlede lønudgifter ved ansættelse af langtidsledige.

Fremrykningen af tidspunktet for afgivelse af arbejdstilbud kommer som nævnt i første omgang kun til at gælde de unge under 25 år, og der kan derfor være grund til at nævne behovet for, at de ledige inden og i de første par uger af genoptræningsperioden får en introduktion eller uddannelse til det arbejde, de skal overtage.

Idet jeg i øvrigt henviser til forslagene og deres bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslagene til tingets velvillige behandling.

Kurt Hansen (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af de arbejdsløses rettigheder.

(Beslutningsforslag nr. B 108).

Jeg skal i øvrigt henviser til beslutningsforslagets tekst og til de ledsagende bemærkninger.

Meddelelser fra formanden:**Anden næstformand (Ninn-Hansen):**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 5. maj 1981 kl. 13.00.*)

Angående dagsordenen skal jeg henviser til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henviser til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 12.28

*) Lørdag den 2. maj indkaldte folketingets formand telegrafisk folketinget til nyt møde mandag den 4. maj 1981 kl. 13.00.